

Wykaz skrótów	9
Słowo wstępne	11
Rozdział pierwszy	
Resocjalizacja wśród celów kary	15
1. Teorie kary	15
1.1. Teorie absolutne	15
1.2. Teorie relatywne	16
1.3. Teorie mieszane	20
2. Szkoły i kierunki w prawie karnym	21
2.1. Szkoła klasyczna	23
2.2. Szkoła antropologiczna i socjologiczna	24
2.3. Obrona społeczna i nowa obrona społeczna	26
2.4. Resocjalizacyjny model prawa karnego	27
2.5. Neoklasycyzm	29
2.6. Abolicjonizm i model sprawiedliwości kompensacyjnej	30
3. Kierunki rozwoju współczesnej polityki kryminalnej	34
3.1. Wzrost represyjności karania w USA	35
3.2. Rozwój sankcji pośrednich w USA	37
3.3. Sankcje alternatywne w Europie	39
3.4. Populacja więzienna w krajach europejskich	42
Rozdział drugi	
System kar i środków karnych w Kodeksie karnym	46
1. Kara a środek zabezpieczający	46
2. Kara a środek karny	47
3. Katalog kar	48
3.1. Grzywna	49
3.2. Kara ograniczenia wolności	50
3.3. Kara pozbawienia wolności	53
4. Środki karne	54
5. Zasady i dyrektywy sądowego wymiaru kary	56
6. Nadzwyczajne złagodzenie kary	59
7. Zaostrzenie ustawowego wymiaru kary	60
8. Środki związane z poddaniem sprawcy próbie	61

Rozdział trzeci

Historia rozwoju więziennictwa	66
1. Geneza zakładów karnych	66
2. Systemy penitencjarne	69
2.1. System celkowy	70
2.2. System progresywny	73
2.3. System reformatoriów amerykańskich	76
2.4. Współczesne systemy penitencjarne	79
3. Zarys rozwoju więziennictwa w Polsce	79
3.1. Kształtowanie się kary pozbawienia wolności w Polsce	79
3.2. Rozwój więziennictwa w okresie międzywojennym	81
3.3. Więziennictwo w Polsce Ludowej	85
3.4. Kierunki reformy więziennictwa w latach 1989–1995	90

Rozdział czwarty

Ochrona praw uwięzionych w aktach międzynarodowych	93
1. Zalecenia i rekomendacje dotyczące postępowania z więźniami	93
1.1. Wzorcowe Reguły Minimum Postępowania z Więźniami	93
1.2. Europejskie Reguły Więzienne	95
2. Pakty i konwencje	96
2.1. Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych	96
2.2. Europejska Konwencja Praw Człowieka	97
2.3. Konwencja przeciwko Torturom	99
2.4. Europejska Konwencja o Zapobieganiu Torturom	101

Rozdział piąty

Wykonywanie kary pozbawienia wolności	104
1. Cele wykonywania kary pozbawienia wolności	104
2. Podmioty wykonujące karę pozbawienia wolności	107
2.1. Funkcjonariusze Służby Więziennej i pracownicy zakładów karnych	107
2.2. Dyrektor zakładu karnego	110
2.3. Komisja penitencjarna	111
2.4. Sędzia penitencjarny	112
2.5. Sąd penitencjarny	113
2.6. Kurator sądowy	114
3. Indywidualizacja wykonywania kary pozbawienia wolności	115
3.1. Rodzaje zakładów karnych	115
3.2. Wykonywanie kary wobec skazanych kobiet	118
3.3. Typy zakładów karnych	121
3.4. Systemy wykonywania kary	126
3.5. Klasyfikacja skazanych	130
3.6. Zasada wolnej progresji	134
4. Skazani pozbawieni wolności według rodzajów i typów zakładów karnych oraz systemów wykonywania kary	136

5. Środki oddziaływania penitencjarnego	139
5.1. Zatrudnienie	140
5.2. Nauczanie	148
5.3. Zajęcia kulturalno-oświatowe i sportowe	151
5.4. Nagrody i kary dyscyplinarne	154
6. Prawa i obowiązki skazanych odbywających karę pozbawienia wolności	163
6.1. Prawa gwarantujące odpowiednie warunki bytowe	166
6.2. Prawo do łączności ze światem zewnętrznym	172
6.3. Prawo do aktywności w czasie odbywania kary	177
6.4. Prawo do wolności religijnej	178
6.5. Gwarancje służące praworządному wykonywaniu kary	179
6.6. Obowiązki skazanych	181

Rozdział szósty

Zwolnienie skazanego z zakładu karnego	186
1. Warunkowe przedterminowe zwolnienie	186
1.1. Przesłanki warunkowego przedterminowego zwolnienia	187
1.2. Orzekanie w sprawach o warunkowe zwolnienie	189
1.3. Okres próby, oddanie pod dozór i obowiązki probacyjne	190
2. Przygotowanie skazanych do zwolnienia i pomoc postpenitencjarna	193
2.1. Okres niezbędny do przygotowania skazanego do zwolnienia	194
2.2. Dozór sądowego kuratora zawodowego na wnioski skazanego	197
2.3. Zakres pomocy udzielanej przy zwolnieniu z zakładu karnego	199
2.4. Pomoc udzielana skazanym po opuszczeniu zakładu karnego	201

Rozdział siódmy

Udział społeczeństwa w wykonywaniu kary pozbawienia wolności	205
1. Geneza i racjonalizacje udziału społeczeństwa w wykonywaniu kary pozbawienia wolności	205
2. Rozwój pomocy uwięzionym w Polsce	207
3. Zasada udziału społeczeństwa w wykonywaniu kary pozbawienia wolności	209

Rozdział ósmy

Wykonywanie wolnościowych środków karnych	214
1. Wolnościowe środki karne w systemie sankcji prawno-karnych	214
2. Wykonywanie dozoru	215
2.1. Podmioty uprawnione do sprawowania dozoru	215
2.2. Obowiązki sprawcy oddanego pod dozór	216

2.3. Cel sprawowania dozoru	217
2.4. Obowiązki i uprawnienia podmiotów sprawujących dozór	217
3. Probacyjne elementy kary ograniczenia wolności	221

Rozdział dziewiąty

Postępowanie z nieletnimi

1. Zasady odpowiedzialności nieletnich według k.k. z 1932 r.	224
2. Charakter prawny umieszczenia nieletniego w zakładzie poprawczym według k.k. z 1932 r.	227
3. Rozwój zakładów dla nieletnich w Polsce	229
4. Granica wiekowa nieletniości w k.k. z 1969 i 1997 r.	233
5. Postępowanie z nieletnimi według u.p.n.	235
5.1. Podstawowe pojęcia u.p.n.: nieletni, demoralizacja, czyn karalny	235
5.2. Podstawowe zasady traktowania nieletnich	237
5.3. Środki stosowane wobec nieletnich	238
5.4. Kryteria indywidualizacji działań podejmowanych wobec nieletniego	249
5.5. Ustalenie danych dotyczących nieletniego i jego środowiska	251
5.6. Warunki orzeczenia wobec nieletniego kary	252
5.7. Właściwość sądu w sprawach nieletnich	253
5.8. Przebieg postępowania	254
5.9. Środki tymczasowe stosowane wobec nieletnich	256
5.10. Wykonywanie orzeczonych środków	261
5.11. Kolejność wykonywania orzeczeń o karze i o umieszczeniu w zakładzie poprawczym	268
6. Model postępowania z nieletnimi według u.p.n.	270
7. Postępowanie z nieletnimi w świetle danych statystycznych	271

Bibliografia

Indeks rzeczowy